

SINTEZA

propunerilor și obiecțiilor din partea A.O. „Moldus” la proiectele de legi:

- nr.420 din 17.11.2022 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova,
- nr.421 din 17.11.2022 pentru modificarea Legii nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate,
- nr.422 din 17.11.2022 privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă

Nr. d/o	Proiectul, nr/titlu	Prevederea la care se referă	Conținutul recomandării de modificare / completare, excludere / comentarii sau solicitări de clarificare
	nr.420 din 17.11.2022 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Comentariu general aplicabil pentru tot textul Art.4, pct.2) Art.4, pct.2) Art.4, alin (2) Art.6, pct.2) Art.7, pct.e)	Formulare pe alocuri ambiguă (<i>ex. Art.20</i>), nu este specificată limita temporală (<i>ex. Art 11,(5)</i>), necesară uniformizarea termenilor utilizați, alineatelor și/sau punctelor, erori de redactare (<i>ex. Art.4. pct.21</i>) – <i>curieratul</i>; <i>Art.8, (1), 4), c – prejudiciul; Art.8, alin.(1), pct.14) - Ministerului</i>. a) schimbarea prin violență a orânduirii constituționale, acțiunile subversive sau orice alte acțiuni care au ca scop înlăturarea prin forță, substituirea sau afectarea negativă a activității instituțiilor democratice ale statului, subminarea sau lichidarea prin orice formă a suveranității, independenței și/sau integrității teritoriale a Republicii Moldova ~~statului~~; - <i>precum, de exemplu, în cazul „Ministerului Agriculturii din umbră” de la Orhei</i>. 1) culegerea, obținerea, deținerea și/sau transmiterea, către terți, a informațiilor ce constituie secret de stat, de către subiecți alții decât cei abilitați în corespundere cu prevederile Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat, sau transmiterea unor astfel de informații către structuri neconstituționale, precum și culegerea, obținerea, deținerea oricăror alte informații realizate la indicația reprezentanților structurilor neconstituționale; ~~– automat se va exclude sau considera ilegală culegerea, obținerea, deținerea și/sau transmiterea către oricine, inclusiv structuri neconstituționale~~ asigură ~~curieratul~~ diplomatic și cel special în condițiile legii; 2) Informațiile atribuite la secret de stat, prevăzute la alin. (1), urmează a fi protejate în conformitate cu Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat. e) să depisteze și, la necesitate, să faciliteze stoparea/bruierea, în timp util, emiterile radio ale mijloacelor radioelectronice emițătoare (pe teritoriul constituțional al Republicii Moldova sau reprezentanțelor sale diplomatice?), a căror activitate periclitează/ poate periclita securitatea națională / <i>sper că activitatea SIS nu se limitează doar la depistarea acestor emiteri</i>

	Art.8, (1), pct.7)	7)să solicite și să primească, pe gratis, în termene proximе , de la autoritățile publice, alte persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, informații necesare pentru exercitarea atribuțiilor ce revin Serviciului. Prezentarea informațiilor solicitate de Serviciu nu poate fi refuzată sau tăragănată pe motiv că acestea constituie informații cu accesibilitate limitată, sau din oricare alte motive .
	Art.10	Ofițerul de informații are dreptul la aplicarea forței fizice, a armei de foc, a munițiilor și a mijloacelor speciale în condițiile Legii nr.../din... privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc și Legii nr.../din... privind statutul ofițerului de informații și securitate. / <i>specificați nr normei la prevederile căreia faceți trimitere</i>
	Art.11, (5)	Dacă nu este specificată limita temporală minimă, comunicarea pare să rămână la discreția organelor respective
	Art.13, (1)	Societatea este informată despre activitatea Serviciului prin intermediul paginii oficiale a Serviciului, mass-media și prin alte forme, prevăzute de Legea presei nr.../din... , Legea nr.../din... privind accesul la informație, alte acte normative.
	Art.13, (3)	Se interzice de a face publice informațiile ce constituie secret de stat sau alte informații cu accesibilitate limitată, a căror divulgare ar putea prejudicia respectarea drepturilor și reputației altei persoane, protecția securității naționale, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație (suficient așa, dacă să presupunem că se are în vedere și expirarea termenului pentru care un document a fost secretizat) în interesul justiției, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecția moralei societății.
	Art.13, (3)	(...)art. 6 al prezentei legi .
	Art.17, (1)	a)deține cetățenia Republicii Moldova și nu deține cetățenia unui alt stat, cu excepția statelor membre ale Uniunii Europene, și este domiciliată pe teritoriul Republicii Moldova; pe parcursul ultimilor 5/10 ani; - de ce doar statele UE? În lipsa unei justificări suficiente (de exemplu, în legătură cu obținerea statutului de stat candidat), prevederea poate fi considerată discriminatorie în raport cu cei care dețin cetățenia Marii Britanii, de exemplu. c)are studii superioare, calificare profesională și/sau experiență de lucru, de cel puțin 10 ani, în domeniul juridic, apărării naționale, securitatea statului, ordinei publice, serviciului diplomatic și/sau un domeniu conex; i)este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor – formulare ambiguă, atâta timp cât nu este clar care sunt limitele, astfel prevederea poate fi eventual considerată și discriminatorie;
	Art.23, (8)	Angajații Serviciului sunt obligați să păstreze cu strictețe secretul de stat (...) – formularea „cu strictețe” poate lăsa loc de interpretări și poate fi apreciată diferit, de la caz la caz. Propunem substituirea cu

			<i>trimitere la prevederile unei anumite norme, ex Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat, sau altele.</i>
		Art.25, (2), d)	să nu divulge (<i>pentru ce perioadă de timp? Sau conform perioadei pentru care au fost secretizate?</i>) informațiile atribuite la secret de stat, precum și alte date de care au luat cunoștință în legătură cu colaborarea sau care rezultă din procesul de colaborare cu Serviciul
nr.421 din 17.11.2022 pentru modificarea Legii nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate		Art. 7, alineat (1)	la litera b), după sintagma „și nu deține cetățenia unui alt stat” se completează cu sintagma „, , cu excepția statelor membre ale Uniunii Europene” și este domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova, cel puțin pe <u>parcursul ultimilor 5/10 ani</u> ; - <i>de ce doar statele UE? În lipsa unei justificări suficiente (de exemplu, în legătură cu obținerea statutului de stat candidat), prevederea poate fi considerată discriminatorie în raport cu cei care dețin cetățenia Marii Britanii, de exemplu.</i>
		Pct 24 din proiect	Se completează cu articolul 55 ¹ - <i>propunem includerea prevederilor prin completarea cu art.56 Asigurarea cu locuință de serviciu, ori art.56 lipsește în versiunea actuală a LP170/2007</i>
nr.422 din 17.11.2022 privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă			Vom completa